

KAITSEMINISTEERIUM

Riigikantselei
Rahukohtu 3, 15161 Tallinn
riigikantselei@riigikantselei.ee

Teie: 30.04.2026 nr RK/26-0509/-1K

Meie: 19.05.2026 nr 5-7/26/52-2

Vastuskiri mehitamata süsteemide teekaardile

Kaitseministeerium toetab Eesti mehitamata sõidukite sektori arendamise üldist eesmärki ning peab vajalikuks, et droonivaldkonna arendamine oleks riigis koordineeritud, arvestades kiiresti muutuvat julgeolekukeskkonda ja droonivõime kasvavat tähtsust kaasaegses sõjapidamises. Samas ei pea Kaitseministeerium võimalikuks esitatud kujul lähtealuseid ja teekaarti kooskõlastada.

Teekaart sisaldab mitmeid Kaitseministeeriumi ja valitsemisala asutusi puudutavaid tegevusi, mille rakendamine ei piirdu üksikute tehniliste või korralduslike muudatustega, vaid omab laiemat mõju valitsemisala töökorraldusele, struktuurile ja olemasolevate ressursside kasutusele. Praegusel kujul ei ole nende ülesannete täitmiseks vajalik ressursivajadus, rahastamisallikas ega seos olemasolevate planeerimis- ja hankeprotsessidega piisavalt määratletud. Sellise teekaardi kinnitamine ei taga tegevuste tegelikku ressurssidega kaetust ning võib tekitada ootuse ülesannete täitmiseks väljaspool kehtivaid prioriteete ja eelarveraami, mis omakorda võib viia killustunud otsuste ja maksumaksja raha ebaefektiivse kasutamiseni. Alljärgnevad märkused on KaMi esialgsed sisendid enne sisulist arutelu.

Põhiline:

- Praegusel kujul ei ole lähtealused, Lisa 1 teekaart ja Lisa 2 mõõdikud kinnitamiseks piisavalt läbi töötatud. Saame aru, et tegemist on tööversiooniga;
- Kaitseministeeriumile ja valitsemisalale on määratud ülesandeid, mille ulatus, vastutaja, ajakava, rahastamisallikas ja seos olemasolevate võimearendus- ning hankeprotsessidega ei ole (meile) piisavalt selged;
- Teekaardi kinnitamine ei tohi tekitada Kaitseministeeriumile hanke-, varu-, süsteemiarendusi ega rahastamiskohustusi ilma eraldi otsuse, ressursianalüüsi ja rahastamisallikata;
- Drooniseire, droonitõrje, väljaõpe ja hanked tuleb siduda RKAK/KMAK, Kaitseväge vajaduste, käimasolevate hangete ning MÕS/MÕS-T arendustega, et vältida paralleelseid planeerimis- ja aruandlusliine.

Lisa 1 teekaart:

- Kaitseministeeriumi roll on teekaardis kohati liiga lai. Suur osa tegevusi vajab vähemalt selget piiritlemist, et KaM ei võtaks endale ressurssideta teiste asutuste põhiülesandeid. Samuti tuleb eristada, kas KaM on vastutaja, kaasuv asutus või sisendi andja;
- Osa ajateljest on täitmata ja vajab ühtlustamist juba toimuvate tegevustega – Lisa 1 ei ole praegu rakendatav teekaart, vaid tööversioon;

- Mõned tegevused on põhimõtted, mitte tegevused;
- „Vaba ligipääs“ laske- ja lahingumoon testimiseks tuleb asendada kontrollitud, loapõhise ja ohutusnõuetele vastava testimisvõimalusega, arvestades olemasolevaid KV/KL (ja ka PPA) väljaõppe- ja eksperimenteerimisvõimalusi.

Lisa 2 mõõdikud:

- Praegusel kujul ei ole mitme mõõdiku puhul selge, mida täpselt mõõdetakse, milline on baas- ja sihttase, kes on omanik, kui sageli andmeid kogutakse ning kas andmed on võrreldaval kujul kättesaadavad;
- Pole võimalik hinnata, kas mõõdikud näitavad tegelikku arengut või loovad üksnes täiendava aruandluskoormuse;
- Kaitseministeeriumi vaates ei tohiks teekaardi mõõdikud panna KaMile vastutust näitajate eest, mille kujunemist juhivad eelkõige turg, ettevõtted, haridusasutused, Transpordiamet, EIS või MKM.
- Tuleb arvesse võtta, et osa mõõdikute salastatuse tase võib olla piiratud või salajane;
- Mõõdik peab näitama teekaardi tegevuse mõju, mitte üldist turutrendi, mida teekaart ei kontrolli.

Kaitseministeerium teeb ettepaneku jätkata dokumendi arendamist täiendava kooskõlastusringiga ning käsitleda praegust versiooni tööversioonina, mitte kinnitatava teekaardina. Kaitseministeerium on valmis osalema täpsustavas arutelus, et eristada riigikaitseelised prioriteedid, olemasolevad tegevused ja võimalikud uued tegevused ning jõuda teekaardini, mille tegevused ja mõõdikud on realistlikult rakendatavad, seotud sõjalise riigikaitse arendamisega ja ressursidega kaetud.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Hanno Pevkur
minister